

Restaurators

Restaurators ir speciālists, kas nodarbojas ar kultūras vērtību – ēku, mākslas darbu, iekārtu un objektu – tehniskā stāvokļa izpēti, konservāciju un restaurāciju.

Konservācija ir procesu kopa, kuru gaitā tiek apstādināta restaurējamā objekta bojāeja.

Restaurācija ir procesu kopa, kuru gaitā restaurējamais objekts atgūst iepriekšējo vizuāli estētisko izskatu.

Restaurators atjauno un saglabā vecās kultūras vērtības un dod tām iespēju atkal kalpot cilvēkiem. Restaurators ir starpdisciplināra profesija Restauratoram ir jāpārzina gan vēsturiskās tehnoloģijas, gan mūsdienu zinātnes sasniegumi.

Restauratoram nepieciešamas labas zīmēšanas un veidošanas iemaņas, mākslas un kultūras vēstures zināšanas, kā arī pacietība un precizitāte

Darba saturs:

Restaurators / konservators saglabā un atjauno vēsturiskās kultūras vērtības. Viņš veic restaurējamā objekta izpēti, vadoties pēc izgatavošanas paņēmieniem un tehnoloģijām un pielietoto materiālu specifiku. Restaurators nosaka restaurējamā objekta bojājumu rašanās iemeslus un novēršanas paņēmienus.

Restaurators iegūst informāciju (muzejos, arhīvos, grāmatās, žurnālos) par objekta vēsturi un iepriekšējo restaurāciju. Restaurators sadarbojas ar dažādu jomu speciālistiem - ķīmiķiem, mākslas vēsturniekiem, arhitektiem, Kultūras pieminekļu inspekciju utt. Restaurators objektu fotografē pirms restaurācijas, restaurācijas laikā, kā arī pēc restaurācijas.

Restaurators darbā lieto restaurējamam objektam piemērotus materiālus un instrumentus. Ja nepieciešams, restaurators protezē objekta materiāla zudumus - zudušās detaļas izgatavo kopējot analogus un pielietojot vēsturiski autentiskas tehnoloģijas un instrumentus.

Nepieciešamā izglītība:

Restauratoram nepieciešama profesionālā izglītība.

Studiju ilgums Rīgas Celtniecības koledžā - 3 gadi, iegūstot pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību.

Rīgas Celtniecības koledžā studenti var apgūt:

- **Polihromijas (krāsas) restaurācijas specialitāti.**
- **Monumentāli dekoratīvās tēlniecības specialitāti.**
- **Metāla restaurācijas specialitāti.**
- **Koka mēbeļu restaurācijas specialitāti.**

Beidzot studijas **Rīgas Celtniecības koledžā** studenti prot:

- novērtēt restaurējamā objekta stāvokli pirms restaurācijas, noteikt restaurējamā objekta defektu rašanās iemeslus un to novēršanas paņēmienus un metodes;
- plānot restaurācijas/konservācijas darbu secību;
- veikt priekšmetu pirmsrestaurācijas izpēti - izgatavot darba objekta uzmērījumus, zīmējumus un dokumentālo foto;
- izvēlēties atbilstošu virsmas mehānisko un ķīmisko apstrādes metodi un materiālus konkrētam restaurējamam objektam;
- sastādīt restaurācijas/konservācijas darba programmu;
- veikt profilaktisko dezinfekciju, tīrīšanu un konservāciju;
- restaurēt/konservēt restaurējamo objektu, izprast un saglabāt objektu dokumentālo dabu un autentiskumu, konsekventi ievērot profesionālās ētikas normas;
- ieteikt piemērotus restaurēto objektu glabāšanas apstākļus;
- sagatavot profesionālā līmenī restaurācijas darbu dokumentāciju /uzmērīšana, fotografēšana, restaurācijas pase/.

Polihromijas (krāsas) restaurācijas specialitāte.

Polihromijas specialitātē students iepazīstas ar:

- restaurējamā objekta uzbūvi;
- materiāliem, kas veido objektu - pamatmateriāls, grunts, krāsas, lakas, zeltījums;
- izpētes metodēm - optiskām, fizikāli-ķīmiskām utt.;
- prasībām, kas tiek izvirzītas restaurācijas materiāliem (vēsturiskie, mūsdienu);
- raksturīgākajām konservācijas/restaurācijas metodēm;
- zeltīšanas pamatprincipiem;
- objektu uzglabāšanas apstākļu prasībām - vides, temperatūras, mitruma utt.;

Konservācijā un restaurācijā lieto vēsturisko tehnoloģiju prasībām atbilstošus materiālus.

Katram restauratoram nepieciešams darba instrumentu minimums.

Monumentāli dekoratīvās tēlniecības specialitāte.

Monumentāli dekoratīvo veidojumu restaurators atjauno ēku fasāžu vai interjera plastiskos dekorus, kas rotā sienas, griestus, krāsnis vai kamīnus.

Akmens restaurators nostiprina apkārtējās vides iedarbībā sairusus ēku dekorus un brīvi stāvošus pieminekļus.

Konservācijā un restaurācijā lieto vēsturisko tehnoloģiju prasībām atbilstošus materiālus.

Metāla restaurācijas specialitāte

Metāla restaurācijas specialitātes studenti iepazīstas ar metālu fizikāli-ķīmiskām īpašībām un korozijas veidiem. Prakses laikā tiek apgūtas iemaņas strādāt ar metāla restaurācijas darbarīkiem un iekārtām, izmantot ķīmikālijas un virsmas apstrādes materiālus.

Koka mēbeļu restaurācijas specialitāte.

Koka mēbeļu specialitātes studenti iepazīstas ar koka restaurācijas procesiem un tehnoloģiju, kokgriešanu, finierēšanu, lakošanu, krāsošanu, līmēšanu, virpošanu. Darbs tiek veikts ar galdniecības rokas instrumentiem un elektriskajiem darbagādiem.

Konservācijā un restaurācijā lieto vēsturisko tehnoloģiju prasībām atbilstošus materiālus.

Restaurējamie objekti – visa veida senlaicīgas un antīkvāras mēbeles, būvdetaļas, logi, durvis, dažādi koka izstrādājumi u.c

Mācību prakses notiek RCK restaurācijas darbnīcās. Darbnīcā ir nepieciešamais aprīkojums (darbagādi, rokas instrumenti).